

Explain the factors affecting the development of sports entrepreneurship; Sociological and ecological approach

Nima Hasanzadeh¹, Zahra Sohrabi¹ *

1. Department of Sport Management & Bio Mechanic, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Mohaghegh Ardabili University Ardabil Iran.

Received: 2022/01/26

Accepted: 2022/03/14

Original Research

Abstract

Objective: The purpose of this study was to carefully study the past and present process, opportunities and threats of the external environment in analyzing the process of sports entrepreneurship in Ardabil.

Methodology: The method of the present research is descriptive-analytical. The statistical population of this study consisted of specialists (professors), experts, experts and sports entrepreneurs of Ardabil province. Thirty people were selected as a statistical sample through purposive sampling. In this study, the PESTLE model was used to identify the factors affecting the development of sports entrepreneurship in Ardabil.

Results: Factors affecting the development of entrepreneurship were identified from six perspectives (economic, socio-cultural), (environmental and climatic), (legal and legal), technological factors and political factors.

The importance of the entrepreneurship debate is such that economists consider entrepreneurs as the engine of economic growth and development of society and scientists consider their management as one of the most important factors of organizational change and innovation in the present age. And will have variety. Increasing sponsorships and sports promotion will increase the economic prosperity that has provided the basis for activities and production of industries in Ardabil province, as well as the establishment of production factories and the construction of infrastructure for commercial and cultural centers. The leverage of sports for advertising will provide a platform for hardware and reduce costs and ultimately productive use.

Sports entrepreneurship recognizes existing, creatable, or discoverable opportunities in the field of sports and uses those opportunities to create emerging entrepreneurial activity. Also, creating sports culture in the community and identifying sports culture and the existence of social capital, as well as extensive advertising and creating effective cultural advertisements can promote health and social vitality and stimulate social communication and create social dignity through sports for Ardabil province in the field of sports entrepreneurship. Creates. Management of sports venues and facilities is another field of sports that has the necessary ground for entrepreneurship. Stadiums, stadiums, swimming pools, racetracks and all kinds of sports are suitable for the sports venue, which makes the need for creative and efficient management unavoidable. Each of these departments requires specific managerial skills.

Due to the fact that Ardabil province is cold and has suitable weather conditions for winter sports, and also due to the humidity and altitude of Ardabil province and the suitable climate for using some cold weather disciplines, it can improve the environmental and climatic conditions affecting entrepreneurship development. As well as weather conditions and tourism attraction can be a platform for adventure sports tourism, as well as an increase in recreation centers and shopping centers in recreational areas.

Observance of regulations in all aspects of sports, as well as determining legal plans for entrepreneurship development, as well as creating classes and workshops, and determining executive and legal programs and training classes, including legal factors affecting entrepreneurship development, such as long-term lending for

* Corresponding author's e-mail address; sohrabizahra1363@gmail.com

sports goods and Entrepreneurship protection laws and legal protections and compliance with regulations are among the things that can affect the development of entrepreneurship in Ardabil province.

Considering that today, with the arrival of new technologies in the field of sports, new disciplines have emerged that have been of particular interest to adolescents and young people, as well as the use of world-class technology and the use of state-of-the-art technology for the private sector. Effective and efficient for the development of entrepreneurship can be effective in creating a sports technology software platform and the development of sports entrepreneurship in Ardabil province. Also, suitable facilities in clubs and advanced equipment and increasing the number of equipped gyms can be effective in creating a hardware platform for sports technology and the development of sports entrepreneurship in the province. The use of advertising in cyberspace can also be one of the technological factors affecting the development of sports entrepreneurship in Ardabil province.

Given that today's organizations need entrepreneurial staff and entrepreneurship is a turning point in the path, so the country's sports organizations need efficient managers and employees to be able to achieve their goals, managers can use job leadership style can job satisfaction Organizational commitment, entrepreneurial behavior and consequently increase the productivity of their organization. Also, talent identification of active forces and ultimately meritocracy can be one of the political factors affecting the development of entrepreneurship in public sports in Ardabil province. Also, reducing administrative barriers and bureaucracies and supporting departments of domestic production units and the existence of popular government and ethnicities and creating infrastructure and investments, as well as attracting investments and separating women and men sports and accepting hosting competitions are among the political factors affecting the development of public sports entrepreneurship in Ardabil province.

Conclusion: Entrepreneurship plays a very key role in the economic and sustainable development of all societies. It seems that the problem of unemployment in society has become so large that only by creating a new market in the economy can create jobs for this volume of unemployed, a market that in addition to creating employment on a large scale, can also increase economic growth and development of the country. Guarantee. The need of the sports community and the labor market for efficient human resources and entrepreneurship requires that great and positive steps be taken in the country for the education and training of individuals. To achieve such goals in training and educating the workforce and injecting it into the labor market, the production of sports equipment and sports organizations and sports organizations must be planned in a way that is consistent and appropriate coordination between what is learned and the needs of the sports community and learners.

Keywords: Entrepreneurship Development, PESTLE Model, Ardabil

تبیین عوامل مؤثر بر توسعه کار آفرینی ورزشی؛ رویکرد جامعه‌شناختی و بوم‌شناختی

نیما حسن زاده^۱، زهرا سهرابی^{۱*}

۱. گروه مدیریت ورزشی و بیومکانیک، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۳

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش بررسی عوامل تأثیرگذار بر توسعه کارآفرینی با تکیه بر رویکرد جامعه‌شناختی و بوم‌شناختی است. **روش‌شناسی:** روش تحقیق حاضر توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری این پژوهش را متخصصان (استادان)، کارشناسان، خبرنگاران و کارآفرینان ورزشی استان اردبیل تشکیل دادند و ۳۰ نفر آنها از طریق نمونه‌گیری هدفمند به عنوان نمونه آماری انتخاب گردیدند. در این پژوهش برای شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی ورزشی شهر اردبیل از مدل PESTLE استفاده گردید. **یافته‌ها:** عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی از شش منظر اقتصادی، فرهنگی اجتماعی، محیطی و اقلیمی، حقوقی و قانونی، عوامل تکنولوژیکی و عواملی سیاسی شناسایی گردید.

نتیجه‌گیری: کارآفرینی نقش بسیار کلیدی در توسعه اقتصادی و پایدار همه جوامع دارد. به نظر می‌رسد مسأله بیکاری در جامعه به اندازه‌ای کلان شده است که تنها با ایجاد بازاری جدید در اقتصاد می‌توان برای این حجم از بیکاران ایجاد شغل کرد، بازاری که علاوه بر ایجاد اشتغال در سطحی گسترده، بتواند افزایش رشد اقتصادی و توسعه کشور را هم تضمین کند. همچنین بر اساس بررسی‌ها، از نظر عوامل اقتصادی، ایجاد کارخانه‌های تولیدی و ساخت زیربناها مراکز تفریحی و تجاری و استفاده از بودجه‌های اختصاصی می‌تواند بر کارآفرینی ورزشی استان اردبیل تأثیرگذار باشد و همچنین از نظر عوامل فرهنگی و اجتماعی، وجود اماکن و تسهیلات ورزشی می‌تواند زمینه لازم را برای کار آفرینی فراهم کند. همچنین با توجه به عوامل محیطی و اقلیمی، شرایط آب و هوایی و جذب توریسم می‌تواند بستر گردشگری ماجراجویانه را نیز به همراه داشته باشد. از نظر عوامل حقوقی نیز، تولید کالای ورزشی و وجود قوانین حمایتی کارآفرینی می‌تواند بر توسعه کارآفرینی استان اردبیل تأثیرگذار باشد. در این راستا نیز استفاده از تکنولوژی روز دنیا و خرید دستگاه‌های تولید به‌روز می‌تواند در افزایش توسعه کارآفرینی استان مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: توسعه کارآفرینی، مدل PESTLE

مقدمه

در دنیای پررقابت امروز برای موفقیت در کسب و کار و تجارت باید نگاهی استراتژیک و کارآفرینانه داشت و فردی که دارای این نوع نگاه باشد، توانایی بالاتری برای موفقیت خواهد داشت. بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی به تلاش‌های سازمان در شکل‌دهی مزیت رقابتی پایدار و خلق ثروت نیز کمک می‌کند، درحالی‌که هیچ‌یک به تنهایی کافی نیستند (Talebi, 2016). کارآفرینی ورزشی شامل گروهی از افراد، سازمان‌ها یا جوامع است که برای ایجاد ارزش به صورت گروهی برای پاسخ به فرصت‌ها با یکدیگر کار می‌کنند (Kerenyi, 2020). نقش کارآفرینی و وجود کارآفرینان در گذر از چالش‌های صنعت ورزش تعیین‌کننده است؛ کارآفرینی می‌تواند از طریق کشف و گسترش فرصت‌های شغلی مرتبط با تربیت بدنی، زمینه‌های رونق اقتصادی و تغییر در شیوه زندگی را برای کلیه اقشار جامعه فراهم کند (Gosens, 2018).

بیشتر تعاریف مربوط به کارآفرینی، نوآوری، فرصت و چشم‌انداز را مد نظر قرار می‌دهند. حیطه مربوط به کارآفرینی ورزش، سطوح مختلفی از افراد، سازمان و گروه‌ها را در برمی‌گیرد؛ در واقع، افراد زمانی که ابتکار و نوآوری را ایجاد کنند، کارآفرینند. در ورزش نیز کارآفرینان همان بازیکنان ورزشی، مالکان تیم‌های ورزشی، نمایندگان ورزشی و صاحبان صنایع و کسب و کارهای ورزشی به شمار می‌روند (Sadeghi, 2014). بررسی‌های انجام‌شده بیانگر این است که صنعت ورزش در سال‌های اخیر حدود یک درصد از کل تولید ناخالص جهانی را به خود اختصاص داده است؛ این آمار نشان‌دهنده اهمیت رو به رشد صنعت ورزش است. موفقیت‌های موجود با کارآفرینی و نوآوری صورت می‌پذیرد و در آینده نیز کارآفرینی به عنوان رکن اساسی موفقیت، صنعت ورزش هر کشور را به خود اختصاص می‌دهد و در صورت رسیدن به این امر، ورزش از سهمی بزرگ در تولید ناخالص ملی برخوردار می‌شود (Hornsby, 2018). ورزش از طریق ایجاد تقاضا برای خدمات و کالاهای ورزشی و ایجاد جذابیت برای اجتماعات، زمینه لازم برای توسعه کارآفرینی را فراهم می‌کند و کارآفرینی از طریق ایجاد کسب و کار ورزشی در تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و نیز ارائه خدمات ورزشی و توسعه کسب و کارهای ورزشی به توسعه ورزش کمک می‌کند (Mandalizadeh, 2012).

کارآفرینی ورزشی با ایفای نقش مؤثر در توسعه کسب و کار، رفاه و توسعه سلامتی و مشارکت در ابعاد گوناگون جامعه می‌تواند نقش مهم و برجسته‌ای در توسعه کشور داشته باشد (Baehagi, 2019). توسعه در تجارت باعث شده که امروزه کارآفرین در هر جایی وجود داشته باشد؛ اما برای اینکه بتوانیم در آینده کارآفرینان بهتری داشته باشیم باید چارچوب درستی برای کارآفرینان در دانشگاه‌ها ایجاد کنیم تا در آینده کارآفرینی یک حوزه آکادمیک محسوب شود؛ با اینکه کارآفرینی یک رشته بین‌رشته‌ای محسوب می‌شود اما کارآفرینان می‌توانند تغییرات در دانشگاه‌ها را هدایت کنند و نقش خود در جامعه را بازسازی کنند. توسعه پایدار در کارآفرینی توسط کارآفرینانی صورت می‌پذیرد که به عنوان پایه‌هایی از استراتژی سازمانی خود به دنبال اهداف اجتماعی و زیست‌محیطی علاوه بر اصول اقتصادی، از نوآوری‌های پایدار و موفقیت‌آمیز پیروی می‌کنند. کارآفرینی پایدار یک فرایند عمل‌گرا را پیشنهاد می‌کند و بر ارتباط افراد و فرصت‌ها تأکید دارد. برای اجرای راهبردهای توسعه پایدار کارآفرینی اقدامات، شناخت توانایی‌های کلیدی و همچنین شناسایی فرصت‌ها ضروری است (Greco, 2017). برنامه‌های کارآفرینان به عنوان یک کاتالیزور برای راه‌های جدید تفکر و اقدام، در برابر ذینفعانی که با این برنامه‌ها کار می‌کنند ایجاد می‌کند (Kearney, 2016).

محققان اذعان داشتند که مسأله همکاری در کارآفرینی را مطرح و به این موضوع اشاره کردند که بسیار مهم است تلاش‌های کارآفرینان همراه با برنامه و تفکر استراتژیک صورت پذیرد (Greco, 2017). برای موفقیت کسب و کارها و

سازمان‌های کنونی در دنیای پرقابلیت امروز علاوه بر کارآفرینی نیازمند مزیت رقابتی دیگری چون تفکر استراتژیکیم. در محیطی که ویژگی آن پیچیدگی و تغییرات مستمر است، تفکر استراتژیک به عنوان هسته مرکزی خلق مزیت رقابتی محسوب می‌شود. امروزه تفکر استراتژیک به عنوان برگ برنده در عرصه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی شناخته می‌شود. تفکر استراتژیک، بصیرت، درک، دید و یا حتی یک جرعه می‌تواند باشد؛ این بصیرت کمک می‌کند تا در شرایط پیچیده کسب‌وکار، واقعیت‌های محیط و قواعد بازار به درستی شناخته شود، ویژگی‌های جدید و فضای بین‌مولکولی بازار زودتر از دیگران کشف گردد و برای پاسخگویی به این شرایط راهکارهای بدیع و ارزش‌آفرینی خلق شود، فهمی که مشخص می‌کند کدامیک از عواملی که برای مشتری ارزش ایجاد می‌کند، منجر به موفقیت می‌شود (Mandalizadeh, 2010).

تفکر استراتژیک یکی از ابزارهای مهم مدیریت در سازمان‌های پیچیده است و برای بقا و رشد سازمان در محیط به‌شدت رقابتی و پرتلاطم امروزی امری اجتناب‌ناپذیر است. این نوع تفکر زمینه شکل‌گیری و توسعه بصیرت را فراهم می‌سازد و باعث تشخیص به‌موقع خصوصیات میدان رقابت و دیدن فرصت‌هایی است که رقبا از آن غافل هستند (Ghorbani, 2016). در دنیای پرقابلیت امروز برای موفقیت در کسب‌وکار و تجارت باید نگاهی استراتژیک و کارآفرینانه داشت؛ و فردی که دارای این نوع نگاه باشد، توانایی بالاتری برای موفقیت خواهد داشت. بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی به تلاش‌های بنگاه در شکل‌دهی مزیت رقابتی پایدار و خلق ثروت نیز کمک می‌کند (Gosens, 2018). در نتیجه رفتارهای فرصت‌جویی (مانند کارآفرینی) و مزیت‌طلبی (مانند تفکر استراتژیک) برای خلق ثروت ضروری‌اند، درحالی‌که هیچ‌یک به‌تنهایی کافی نیستند (Biberhofer, 2018).

کارآفرینی ورزشی نیز به‌عنوان رویکرد نوین و مشارکتی در جهت توسعه پایدار جوامع در نظر گرفته شده است، زیرا با ایفای نقش مؤثر در توسعه کسب‌وکار، اشتغال، رفاه، سلامت روحی و جسمی می‌تواند در توسعه کشور نقش مهم داشته باشد، همچنین وسیله‌ای برای رشد فردی یا برای حل مشکلات اجتماعی باشد. از طرفی کارآفرینی در ورزش می‌تواند با در نظر گرفتن محیط رقابتی در برنامه‌های ورزشی، توسعه باشگاه‌ها، ساخت اماکن ورزشی و تجهیزات ورزشی در جهت کمک به سلامت جامعه و پایداری و استمرار کسب‌وکارهای ورزشی نقش مهمی داشته باشد. کارآفرینی در ورزش با آنکه مقوله‌ای نو به شمار می‌رود، می‌تواند جنبه‌های مختلفی از جمله اشتغال و آموزش را در برگیرد. توجه به ورزش و یافتن راه‌های مناسب برای عملی کردن برنامه‌ها نیاز به توصیف وضعیت کارآفرینی ورزشی کشور دارد و با توجه به اینکه ورزش و تربیت‌بدنی جذابیت زیادی میان مردم دارد، مسئولین ورزشی را ترغیب می‌کند که راه‌حل‌های جدید خلق کنند و استراتژی‌های آن را برای ایجاد نوآوری و مزایای رقابتی به‌کارگیرند (Belz, 2017). پژوهش‌ها حاکی از آن است که کارآفرینی در ورزش کشور جایگاه خود را آن‌گونه که باید در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته به دست نیاورده است (Baehagi, 2019). در بررسی فضای کسب‌وکار ایران مواردی چون تحریم‌ها، وضع تعرفه‌های سنگین دوجانبه با بعضی کشورها یا کالاها، مشکلات بانکی و نقل‌وانتقال پول و همچنین تعلل در پیوستن کشور به سازمان تجارت جهانی، برخی از عوامل مؤثر در نامناسب بودن فضای کسب‌وکار از بعد خارجی و مهم‌ترین عامل داخلی در نبود رونق کسب‌وکار، رکود فراگیر در اقتصاد کشور است. در چنین شرایطی یکی از کارآمدترین روش‌ها استفاده از خلاقیت و نوآوری در کسب‌وکار می‌باشد.

توسعه در تجارت باعث شده که امروزه کارآفرین در هر جایی وجود داشته باشد؛ اما برای اینکه بتوانیم در آینده کارآفرینان بهتری داشته باشیم می‌بایست چارچوب درستی برای کارآفرینان در دانشگاه‌ها ایجاد کنیم تا در آینده کارآفرینی یک حوزه آکادمیک محسوب شود؛ باینکه کارآفرینی یک‌رشته، بین رشته‌های محسوب می‌شود اما

کارآفرینان می‌توانند تغییرات در دانشگاه‌ها را هدایت کنند و نقش خود در جامعه را بازسازی کنند. علاوه بر این باید یک سناریو برای آینده کارآفرینی داشته باشیم (Kuratko, 2018). همچنین، کمبود آموزش در کارآفرینی را به‌عنوان دلیل ریشه‌ای در توقف توسعه دانستند (Greco, 2017). در این بین سازمان‌ها و افراد به‌شدت متأثر از تغییرات شتابناک قرن حاضر قرار دارند. بدین منظور نیازمندند به‌طور منظم فرآیندها و روش‌های خود را به‌منظور ایفای نقش معنادار در محیط مورد بازبینی و بررسی قرار دهند و فرآیندهای عملیاتی خود را به‌منظور دستیابی به رسالت‌ها، ارزش‌ها و مطلوبیت‌ها، طوری سازمان‌دهی کنند که علاوه بر حفظ و بقای خود در شرایط حاضر بتوانند پاسخگوی نیازهای محیطی باشند (Kearney, 2014).

برخلاف کارآفرینی سنتی که عمدتاً بر توسعه اقتصادی متمرکز است توسعه پایدار در کارآفرینی باهدف توازن اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است. در سال‌های اخیر مفهوم توسعه پایدار در کارآفرینی مورد توجه بیشتری قرار گرفته است و در مرحله رشد، توسعه و پرورش می‌باشد (Belz, 2017). توسعه پایدار در کارآفرینی در تلاش برای ارزش‌آفرینی سودمند برای جامعه به‌واسطه ایجاد فرصت، توسعه و ایجاد تأثیر، در یک محیط نامشخص است. این مسئله به‌صورت ضمنی بر توانایی‌های ریسک‌پذیری، نگرش به نوآوری به همراه دغدغه‌های اخلاقی مشخص دلالت دارد. توسعه پایدار در کارآفرینی یک راه‌حل برای مشکلات اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی است (Hornsby, 2018).

در تحقیقی نقش کارآفرینان در سازمان‌های غیرانتفاعی ورزشی مورد بررسی قرار گرفت؛ که نتایج مثبت ارزیابی شد و نشان داد فدراسیون‌ها نیازمند سیاست‌های نوآورانه جهت تشویق کارکنان برای تغییر و نوآوری هستند (Gosens, 2018). همچنین محققان اذعان داشتند که در تمام کره خاکی و در سراسر جهان کارآفرینی وجود دارد و اشاره کردند هرچایی که بشر وجود دارد کارآفرینی نیز وجود دارد و مسئله همکاری در کارآفرینی را مطرح و به این موضوع اشاره کردند بسیار مهم است که تلاش‌های کارآفرینان همراه با برنامه و تفکر استراتژیک صورت پذیرد (Jeanquart, 2017). در دنیای ورزش خلاقیت، نوآوری و تغییر از عوامل مهم و اجتناب‌ناپذیر است. برای رفع مشکلات در حیطه ورزش نمی‌توان از قوانین و دستورالعمل‌های همیشگی استفاده کرد و نیازمند تفکر استراتژیک و افراد کارآفرین هستیم. تحلیل استراتژیک باعث می‌شود تجزیه و تحلیل و درک موقعیت بهتر صورت پذیرد و به‌کارگیری این نوع تفکر، اقدامات برنامه‌ریزی را برای رسیدن به حداکثر تأثیر مثبت نسبت به هدف، توسعه می‌دهد. علاوه بر این نوآوری در محصول، فرآیند و بازار و مدل کسب‌وکار در صورتی که منجر به برآیند مثبت شود، کارآفرینی، مؤثر واقع شده است؛ کارآفرینی مؤثر، نقش مهمی در فضای کسب‌وکار ایفا می‌کند. از طرفی اشتغال جوانان نه‌تنها از منظر اقتصادی بلکه در حوزه‌های دیگر از جمله حوزه‌های اجتماعی حائز اهمیت است.

اثرات منفی پدیده بیکاری به‌طور نگران‌کننده‌ای رو به افزایش است. فقر و تنگدستی و مشکلات خانوادگی که خود یکی از عوامل بزه‌کاری و آلوده شدن به اعتیاد است و منجر به کم‌رنگ شدن ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی می‌شود؛ کاهش انگیزه، یاس و ناامیدی در بین جوانان و عقب‌ماندگی کشور از نظر اقتصادی، مواردی از پیامدهای بیکاری می‌باشد. یکی از راهکارهای حل معضل بیکاری در بین جوانان اشاعه فرهنگ تولید و کارآفرینی است. علاوه بر این با توانمند کردن افراد در کارآفرینی می‌توان از کاریابی به سمت کارآفرینی پایدار حرکت کرد. توسعه پایدار نیازمند کارآفرینی پایدار می‌باشد. هدف اصلی ایجاد توسعه پایدار از طریق فعالیت‌های کارآفرینانه است. در اصل در توسعه پایدار، کسب‌وکارها باید برای اهداف زیست‌محیطی و اجتماعی در مقابل اهداف اقتصادی اهمیت یکسانی قائل شوند؛ در نتیجه کارآفرینان باید به دنبال نوآوری‌هایی باشند که محصولات و خدمات پایداری را تولید کنند.

در کل کارآفرینی از محورهای اصلی رشد و توسعه است و از نظر برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و توسعه پایدار دارای اهمیت است زیرا موجب اشتغال می‌شود، باعث افزایش سود و سرمایه‌گذاران می‌گردد. موجب دگرگونی ارزش‌ها و تحول ماهیت آن‌ها می‌شود و ارزش‌های تازه‌ای به وجود می‌آورد. باعث پر شدن شکاف‌ها و خلأهای موجود در بازار کار شده، یعنی با توجه به دگرگونی‌های شرایط بازار کار و فراهم شدن فرصت‌های تازه، تصمیم‌های تازه‌ای گرفته و منجر به گذار از رکود اقتصادی، جبران عقب‌ماندگی‌های اقتصادی و آسان شدن روند رشد و توسعه کشور می‌شود. عوامل و شرایط لازم را برای تولید کالاها، محصولات و بازاریابی آن‌ها فراهم می‌سازد. کارآفرینی باعث تأمین رفاه اجتماعی، رقابت صنایع با یکدیگر و سرانجام موجب بهبود و بالا رفتن کیفیت کالاها، تقویت و تکامل صنایع داخلی می‌شود و بدین ترتیب زمینه رقابت صنایع داخلی و خارجی فراهم می‌آید و سرانجام به افزایش صادرات و دریافت ارز برای کشور می‌انجامد. کارآفرینی موجب به وجود آمدن محصولات، خدمات، روش‌ها، سیاست‌ها، افکار و راهکارهای نو برای حل مشکلات جامعه می‌گردد.

روش‌شناسی

روش تحقیق حاضر توصیفی-تحلیلی، از نظر نتایج کاربردی و از نوع مطالعه موردی بوده در این تحقیق با بررسی دقیق فرآیند گذشته و موجود، فرصت‌ها و تهدیدات محیط بیرونی در تحلیل روند محیط‌شناسی کارآفرینی ورزشی شهر اردبیل بر اساس مدل PESTLE را شناسایی و بر اساس این مدل تحلیلی، استراتژی‌های مناسب، طراحی و تدوین شد تا به بهبود کارآفرینی کمک نماید. جامعه‌ی آماری این تحقیق شامل کلیه‌ی متخصصان کلیه‌ی اساتید، کارشناسان و خبرگان و کارآفرینان ورزشی استان اردبیل می‌باشد. بر این اساس با توجه به حجم جامعه تعداد ۳۰ نفر و از طریق نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. با توجه به استفاده از تحلیل سلسله‌مراتبی از اساتید صاحب‌نظر در حوزه‌ی کارآفرینی ورزشی و نیز کارآفرینان ورزشی موفق مصاحبه به عمل آمد. به‌منظور تحلیل عوامل محیطی PESTLE با بهره‌مندی از منابع موجود و بررسی نظرات متخصصان کارآفرینی ورزشی استان اردبیل از پرسشنامه‌ی باز استفاده شد. بنابراین اهداف و معیارهای این منظر باید در جهت پر کردن این شکاف‌ها و فاصله‌ها تعیین گردند و در ادامه معیارهای مناسبی برای کنترل پیشرفت آن‌ها نیز تعیین شود؛ که در این تحقیق هم این شش منظر منظر اقتصادی، فرهنگی اجتماعی، محیطی و اقلیمی، حقوقی و قانونی، عوامل تکنولوژیکی و عوامل سیاسی شناسایی گردید. برای تحلیل عوامل محیطی کارآفرینی ورزشی استان اردبیل موردبررسی قرار گرفته است که در شکل زیر ابعاد مدل PESTLE آورده شده است.

یافته‌ها

جدول ۱- عوامل اقتصادی مؤثر بر توسعه‌ی کار آفرینی

افزایش اسپانسرها	اسپانسر و تبلیغ ورزشی
افزایش رونق اقتصادی	فراهم‌سازی بستر تولید صنایع ورزشی در استان اردبیل
فراهم‌سازی بستر فعالیت و تولید آسان	

ایجاد مراحل تولیدی کارخانجات ورزشی	بودجه‌ی اختصاصی برای ورزش
افزایش بودجه و تخصیص منابع و هزینه‌ها	بودجه‌ی اختصاصی برای ورزش
اعطای امتیازات ویژه‌ی بانکی به ورزش	استفاده از برند و تبلیغ ورزشی
کمک گرفتن از برندهای معروف برای تبلیغ	
ایجاد شغل و اشتغال مستقیم و غیرمستقیم برای قشر جوان	
نبود درآمد کافی افراد	ساخت اماکن ورزشی
کمبود کیفیت مناسب خدمات و محصولات	اهرم ورزش برای تبلیغ
کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی	
کاهش هزینه‌های کارآفرینان	
عدم سرمایه‌گذاری‌ها جهت کارآفرینی	
ساخت زیربنای مراکز تجاری و فرهنگی	فراهم کردن بستر سخت‌افزار و کاهش هزینه‌ها و استفاده‌ی بهره‌ورانه
خصوصی بودن باشگاه‌ها و هزینه‌های آن	
ایجاد کارخانه‌های تولیدی در مواد اولیه‌ی برای تولیدی‌ها	

بر اساس جدول (۱) ایجاد کارخانه‌های تولیدی و ساخت زیربنای مراکز تجاری و فرهنگی استفاده از بودجه‌ی اختصاصی برای ورزش و استفاده از اهرم ورزش برای تبلیغ باعث فراهم کردن بستر سخت‌افزار و کاهش هزینه‌ها و نهایتاً استفاده‌ی بهره‌ورانه خواهد شد.

جدول ۲- عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی

ایجاد فرهنگ ورزشی در جامعه و استان اردبیل	ایجاد و شناسایی فرهنگ ورزشی
وجود سرمایه‌های اجتماعی	سرمایه‌های اجتماعی
شناسایی فرهنگ و تعاملات از طریق پوستر و بروشور	
ایجاد تبلیغات وسیع و ایجاد همایش‌های جمعی و گروهی	تبلیغات وسیع و مؤثر
ایجاد تبلیغات فرهنگی مؤثر	
وجود قهرمانان متعدد و ورزشکاران حرفه‌ای	عزت‌آفرینی اجتماعی از طریق ورزش
توسعه‌ی ورزش همگانی	ارتقا سلامتی و نشاط اجتماعی
عدم اطلاع‌رسانی مناسب به مردم نسبت به نقش ورزش	محرك ارتباطات اجتماعی

بر اساس جدول (۲) مدیریت اماکن و تسهیلات ورزشی از دیگر زمینه‌های ورزشی است که زمینه لازم برای کارآفرینی را دارا می‌باشد. استادیوم، ورزشگاه، استخر، پیست دوومیدانی و انواع و اقسام ورزش‌ها با مکان ورزشی متناسب آن است که نیاز به وجود مدیریت خلاق و کارآمد را اجتناب‌ناپذیر می‌سازد. هرکدام از این بخش‌ها نیازمند توانایی‌های خاص مدیریتی است.

جدول ۳- عوامل محیطی و اقلیمی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی

سردسیر بودن استان اردبیل	
استفاده از ورزش‌های مختص فصل زمستان	
شرایط برفی و سرما در استان اردبیل	شرایط آب و هوایی مناسب استان
استفاده از امکانات طبیعی استان برای برخی از رشته‌ها	
هوای سرد و کاهش سرانه‌ی ورزشی در فصل سرد	
رطوبت استان اردبیل	اقلیم استان اردبیل برای ورزش در ارتفاع

ارتفاع استان اردبیل	
شرایط آب و هوایی و جذب توریسم	بستر گردشگری ورزشی ماجراجویانه
استفاده از مکان‌های طبیعی برای جذب توریست	
افزایش مراکز تفریحی و مراکز خرید در کنار مناطق تفریحی	افزایش مراکز تفریحی

بر اساس جدول (۳) شرایط آب و هوایی و جذب توریسم می‌تواند بستر گردشگری ورزشی ماجراجویانه و همچنین افزایش مراکز تفریحی و مراکز خرید در مناطق تفریحی را به همراه داشته باشد.

جدول ۴- عوامل حقوقی و قانونی اثرگذار بر توسعه کار آفرینی

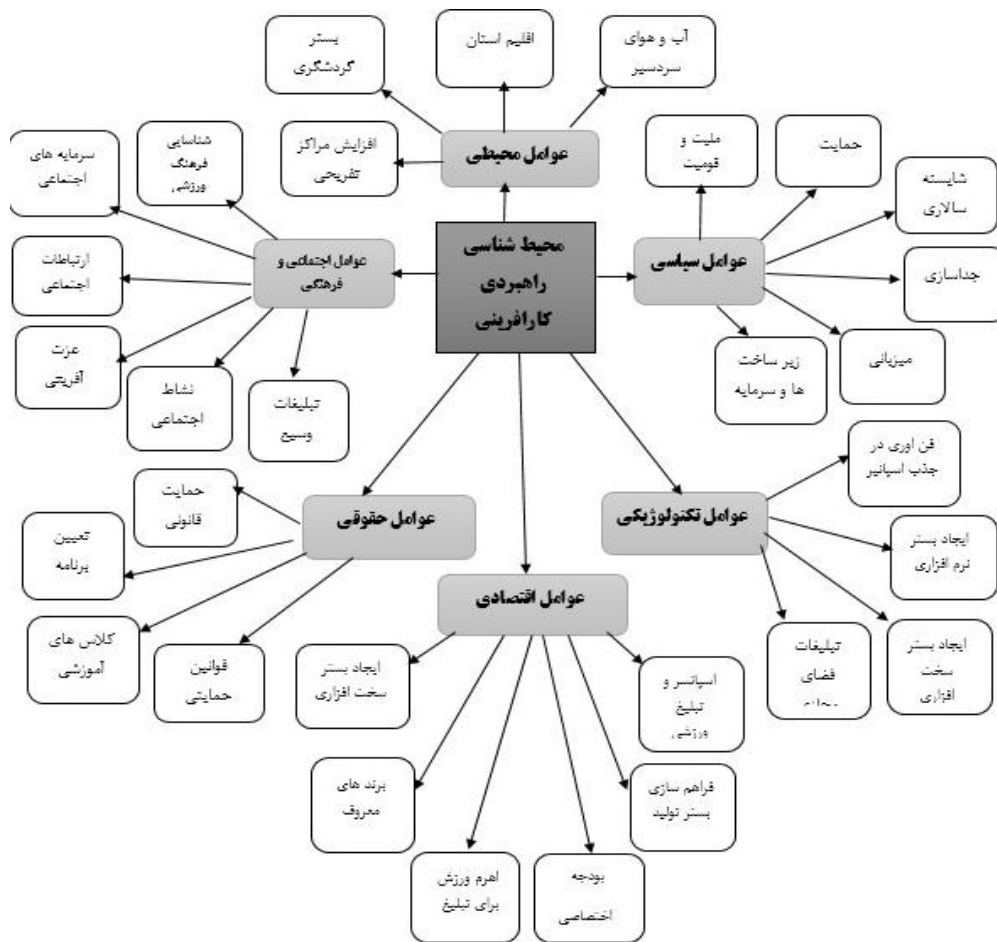
بیمه‌ی ورزشی	
حمایت حقوقی	
رعایت حقوق مدنی	حمایت قانونی و رعایت مقررات
حمایت قانونی	
رعایت مقررات در تمامی ابعاد ورزشی	
تعیین برنامه‌های قانونی و حقوقی برای توسعه کار آفرینی	تعیین برنامه‌های اجرایی قانونی و کلاس‌های آموزشی
ایجاد کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی	
مؤلفه‌های قانونی و حقوقی برای پیشرفت کار آفرینی	
اعطای وام قرض‌الحسنه بلندمدت برای تولید کالای ورزشی	قوانین حمایتی کار آفرینی
وجود قضاوت‌های یک‌طرفه در مورد قوانین	

بر اساس جدول (۴) تولید کالای ورزشی و همچنین قوانین حمایتی کار آفرینی و حمایت‌های قانونی و رعایت مقررات از جمله مواردی هستند که می‌توانند بر توسعه کار آفرینی استان اردبیل تأثیرگذار باشند.

جدول ۵- عوامل تکنولوژیکی مؤثر بر توسعه کار آفرینی

استفاده از تکنولوژی روز دنیا و جذب اسپانسر	نقش فن‌آوری در جذب اسپانسر
استفاده از تکنولوژی به‌روز برای بخش خصوصی	
خرید و استفاده از دستگاه‌های تولیدی به‌روز دنیا	ایجاد بستر و نرم‌افزاری فناوری در ورزش
تکنولوژی مؤثر و کارآمد برای توسعه کار آفرینی	
امکانات مناسب در باشگاه‌ها و تجهیزات پیشرفته	ایجاد بستر سخت‌افزاری فناوری ورزشی
افزایش ادوات ورزشی و سالن‌ها و مکان‌های ورزشی مجهز	
استفاده از تبلیغات در فضای مجازی	تبلیغات فضای مجازی

بر اساس جدول (۵) استفاده از تکنولوژی روز دنیا و استفاده از تکنولوژی به‌روز برای بخش خصوصی و خرید استفاده از دستگاه‌های تولیدی به‌روز دنیا و تکنولوژی مؤثر و کارآمد برای توسعه کار آفرینی می‌تواند در ایجاد بستر نرم‌افزاری فناوری ورزشی و توسعه کار آفرینی ورزشی استان اردبیل مؤثر باشد.



شکل (۲) مدل پیشنهادی مؤلفه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فن آوری، محیطی و قانونی کارآفرینی ورزش

جدول ۶- عوامل سیاسی مؤثر بر توسعه کارآفرینی ورزش همگانی

نیروهای فعال برای استعدادیابی	شایسته‌سالاری
کاهش موانع و بروکراسی‌های اداری	حمایت و کاهش موانع بروکراسی
حمایت ادارات از واحدهای تولید داخلی	
وجود دولت مردمی	
ملیت‌ها، قومیت‌ها	ملیت و قومیت
قومیت‌ها	
ایجاد زیرساخت‌ها	زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها
جذب سرمایه‌گذاری‌ها	
جدا کردن ورزش زنان و مردان	جداسازی ورزش زنان و مردان
قبولی میزبانی مسابقات	میزبانی مسابقات

بر اساس جدول (۶) با توجه به اینکه سازمان‌های امروزی نیاز به کارکنان کارآفرین دارند و کارآفرینی یک نقطه عطف در مسیر حرکت است.

بحث و نتیجه‌گیری

اهمیت بحث کارآفرینی به حدی است که اقتصاددانان، کارآفرینان را موتور رشد و توسعه اقتصادی جامعه می‌دانند و دانشمندان مدیریت آن‌ها را از مهم‌ترین عوامل تحول و نوآوری‌های سازمانی در عصر حاضر به شمار می‌آورند لذا هر محیطی که افرادش برخوردار از تفکر کارآفرینی باشند، اقتصادی پویا و متنوع خواهند داشت. افزایش اسپانسرها و تبلیغ ورزشی موجب افزایش رونق اقتصادی می‌شود که خود بستر فعالیت و تولید صنایع در استان اردبیل را فراهم آورده و همچنین ایجاد کارخانه‌های تولیدی و ساخت زیربنای مراکز تجاری و فرهنگی استفاده از بودجه‌ی اختصاصی برای ورزش و استفاده از بودجه‌ی اختصاصی برای ورزش و استفاده از اهرم ورزش برای تبلیغ باعث فراهم کردن بستر سخت‌افزار و کاهش هزینه‌ها و نهایتاً استفاده‌ی بهره‌ورانه خواهد شد.

کارآفرینی ورزشی فرصت‌های موجود، قابل ایجاد و یا کشف در زمینه‌های ورزش را دریافته و از آن فرصت‌ها برای خلق فعالیت کارآفرینانه نوپا استفاده می‌کند. همچنین ایجاد فرهنگ ورزشی در جامعه و شناسایی فرهنگ ورزشی و وجود سرمایه‌های اجتماعی و همچنین تبلیغات وسیع و ایجاد تبلیغات فرهنگی مؤثر می‌تواند موجب ارتقا سلامتی و نشاط اجتماعی شده و محرکی برای ارتباطات اجتماعی می‌باشد و عزت‌آفرینی اجتماعی از طریق ورزش را برای استان اردبیل درزمینه‌ی کارآفرینی ورزشی ایجاد می‌کند. مدیریت اماکن و تسهیلات ورزشی از دیگر زمینه‌های ورزشی است که زمینه لازم برای کارآفرینی را دارا می‌باشد. استادیوم، ورزشگاه، استخر، پیست دوومیدانی و انواع و اقسام ورزش‌ها با مکان ورزشی متناسب آن است که نیاز به وجود مدیریت خلاق و کارآمد را اجتناب‌ناپذیر می‌سازد. هرکدام از این بخش‌ها نیازمند توانایی‌های خاص مدیریتی است.

با توجه به اینکه استان اردبیل سردسیر بوده و شرایط آب و هوایی مناسب برای ورزش‌های مختص زمستان را دارد و همچنین به دلیل رطوبت و ارتفاع استان اردبیل و اقلیم مناسب برای استفاده از برخی از رشته‌های هوای سرد می‌تواند شرایط محیطی و اقلیمی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی را داشته باشد و همچنین شرایط آب و هوایی و جذب توریسم می‌تواند بستر گردشگری ورزشی ماجراجویانه و همچنین افزایش مراکز تفریحی و مراکز خرید در مناطق تفریحی را به همراه داشته باشد.

رعایت مقررات در تمامی ابعاد ورزشی و همچنین تعیین برنامه‌های حقوقی و قانونی برای توسعه‌ی کارآفرینی و همچنین ایجاد کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و تعیین برنامه‌های اجرایی و قانونی و کلاس‌های آموزشی ازجمله عوامل حقوقی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی مثل اعطای وام قرض‌الحسنه‌ی بلندمدت برای تولید کالای ورزشی و همچنین قوانین حمایتی کارآفرینی و حمایت‌های قانونی و رعایت مقررات ازجمله مواردی هستند که می‌توانند بر توسعه‌ی کارآفرینی استان اردبیل تأثیرگذار باشند.

با توجه به اینکه امروزه با ورود فناوری‌های نوین در عرصه ورزش، رشته‌های جدیدی به وجود آمده‌اند که به‌خصوص موردتوجه نوجوانان و جوانان قرارگرفته‌اند و همچنین استفاده از تکنولوژی روز دنیا و استفاده از تکنولوژی به‌روز برای بخش خصوصی و خرید استفاده از دستگاه‌های تولیدی به‌روز دنیا و تکنولوژی مؤثر و کارآمد برای توسعه‌ی کارآفرینی می‌تواند در ایجاد بستر نرم‌افزاری فناوری ورزشی و توسعه‌ی کارآفرینی ورزشی استان اردبیل مؤثر باشد. همچنین امکانات مناسب در باشگاه‌ها و تجهیزات پیشرفته و افزایش سالن‌های ورزشی مجهز می‌تواند در ایجاد بستر سخت‌افزاری فناوری ورزشی و توسعه‌ی کارآفرینی ورزشی استان تأثیرگذار باشد. همچنین استفاده از تبلیغات در فضای مجازی نیز می‌تواند ازجمله عوامل فناورانه مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی ورزش استان اردبیل باشد.

با توجه به اینکه سازمان‌های امروزی نیاز به کارکنان کارآفرین دارند و کارآفرینی یک نقطه عطف در مسیر حرکت است، لذا سازمان‌های ورزشی کشور به مدیران و کارکنان کارآمد نیاز دارد تا بتوانند به اهداف خود دست یابند، مدیران

با استفاده از سبک رهبری مناسب می‌توانند رضایت شغلی و تعهد سازمانی، رفتار کارآفرینانه و به دنبال آن بهره‌وری سازمان خود را افزایش دهند همچنین استعدادیابی نیروهای فعال و درنهایت شایسته‌سالاری می‌تواند از عوامل سیاسی تأثیرگذار بر توسعه‌ی کارآفرینی ورزش همگانی استان اردبیل باشد. همچنین کاهش موانع و بروکراسی‌ها اداری و حمایت ادارات از واحدهای تولید داخلی و وجود دولت مردمی و قومیت‌ها و ایجاد زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها و همچنین جذب سرمایه‌گذاری‌ها و جداسازی ورزش زنان و مردان و قبولی میزبانی مسابقات از جمله عوامل سیاسی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی ورزش همگانی استان اردبیل هست.

کارآفرینی ورزشی فرصت‌های موجود و قابل ایجاد یا کشف در زمینه‌های ورزش را دریافته و از آن فرصت‌ها برای خلق فعالیت‌های کارآفرینانه‌ی نوپا استفاده می‌کند بنابراین ایجاد فرهنگ ورزشی در جامعه و شناسایی فرهنگ ورزش و وجود سرمایه‌های اجتماعی و همچنین تبلیغات وسیع و ایجاد تبلیغات فرهنگی مؤثر می‌تواند موجب ارتقای سلامتی و نشاط اجتماعی شده و محرکی برای ارتباطات اجتماعی می‌باشد و عزت‌آفرینی اجتماعی از طریق ورزش را برای استان اردبیل درزمینه‌ی کارآفرینی ورزشی ایجاد می‌کند و از آنجایی که استان اردبیل سردسیر بوده و شرایط آب و هوایی مناسب برای ورزش‌های مختص زمستان را دارد و همچنین به دلیل رطوبت و ارتفاع استان اردبیل و اقلیم مناسب برای استفاده از برخی از رشته‌های هوای سرد می‌تواند شرایط محیطی و اقلیمی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی را داشته باشد و همچنین شرایط آب و هوایی و جذب توریسم می‌تواند بستر گردشگری ورزشی ماجراجویانه و همچنین افزایش مراکز تفریحی و مراکز خرید در مناطق تفریحی را به همراه داشته باشد. همچنین رعایت مقررات در تمامی ابعاد ورزشی و همچنین تعیین برنامه‌های حقوقی و قانونی برای توسعه‌ی کارآفرینی و همچنین ایجاد کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و تعیین برنامه‌های اجرایی و قانونی و کلاس‌های آموزشی از جمله عوامل حقوقی مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی مثل اعطای وام قرض‌الحسنه‌ی بلندمدت برای تولید کالای ورزشی و همچنین قوانین حمایتی کارآفرینی و حمایت‌های قانونی و رعایت مقررات از جمله مواردی هستند که می‌توانند بر توسعه‌ی کارآفرینی استان اردبیل تأثیرگذار باشند و با ورود فناوری‌های نوین در عرصه ورزش، رشته‌های جدیدی به وجود آمده‌اند که به‌خصوص مورد توجه نوجوانان و جوانان قرار گرفته‌اند. کارآفرینی در این زمینه‌ها عبارت است از: برگزاری کلاس‌های ایروبیک و استپ، برگزاری کلاس‌های حرکات موزون، برگزاری کلاس‌های کارتینگ، برگزاری کلاس‌های سینکرونایز در استخرهای شیشه‌ای، برگزاری کلاس‌های اسکواش‌باز در پارک‌ها و غیره. همچنین استفاده از تکنولوژی روز دنیا و استفاده از تکنولوژی به‌روز برای بخش خصوصی و خرید استفاده از دستگاه‌های تولیدی به‌روز دنیا و تکنولوژی مؤثر و کارآمد برای توسعه‌ی کارآفرینی می‌تواند در ایجاد بستر نرم‌افزاری فناوری ورزشی و توسعه‌ی کارآفرینی ورزشی استان اردبیل مؤثر باشد. همچنین امکانات مناسب در باشگاه‌ها و تجهیزات پیشرفته و افزایش سالن‌های ورزشی مجهز می‌تواند در ایجاد بستر سخت‌افزاری فناوری ورزشی و توسعه‌ی کارآفرینی ورزشی استان تأثیرگذار باشد. همچنین استفاده از تبلیغات در فضای مجازی نیز می‌تواند از جمله عوامل فناورانه مؤثر بر توسعه‌ی کارآفرینی ورزش استان اردبیل باشد. لذا سازمان‌های امروزی نیاز به کارکنان کارآفرین دارند زیرا کارآفرین یک نقطه عطف در مسیر حرکت است که در جهت، سرعت و مسیر حرکت تغییر مثبت که منجر به رفاه می‌شود ایجاد می‌کند. لذا سازمان‌های ورزشی کشور به مدیران و کارکنان کارآمد نیاز دارد تا بتوانند به اهداف خود دست یابند، مدیران با استفاده از سبک رهبری مناسب می‌توانند رضایت شغلی و تعهد سازمانی، رفتار کارآفرینانه و به دنبال آن بهره‌وری سازمان خود را افزایش دهند همچنین استعدادیابی نیروهای فعال و درنهایت شایسته‌سالاری می‌تواند از عوامل سیاسی تأثیرگذار بر توسعه‌ی کارآفرینی ورزش همگانی استان اردبیل باشد. همچنین کاهش موانع و بروکراسی‌ها اداری و حمایت ادارات از واحدهای تولید داخلی و وجود دولت مردمی و قومیت‌ها و ایجاد

زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها و همچنین جذب سرمایه‌گذاری‌ها و جداسازی ورزش زنان و مردان و قبولی میزبانی مسابقات از جمله عوامل سیاسی مؤثر بر توسعه کار آفرینی ورزش همگانی استان اردبیل می‌باشد. در پایان به این نکته اشاره می‌شود که نیاز جامعه ورزش و بازار کار به منابع انسانی کارآمد و کارآفرین ایجاب می‌کند که در کشور در جهت تربیت و آموزش افراد، گام‌های بزرگ و مثبتی برداشته شود. برای رسیدن به چنین اهدافی در تربیت و آموزش نیروی انسانی و تزریق آن به بازار کار، بخش تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و سازمان‌های ورزشی باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی صورت پذیرد که هماهنگی منسجم و مناسب بین آنچه آموخته می‌شود با نیازهای جامعه ورزش و فراگیران به وجود آید.

منابع

- Baehagi L, Taufik, Yogaswara AS. (2019). Human resource development in strengthening entrepreneurship through one Asia foundation. Conference proceeding of one Asia, 134-138.
- Belz, F. M. , Binder, J. K. (2017). "Sustainable Entrepreneurship: A Convergent Process Model". Business Strategy and Environment, 26, pp: 17-1.
- Biberhofer, P. & et al. (2018). "Facilitating work performance of sustainability-driven entrepreneurs through higher education". The International Journal of Entrepreneurship and Innovation, First Published 8 Feb 2018.
- Ghorbani M., Vahdani M. (2016). Designing a model of entrepreneurs' competencies in the Iranian sports industry. Sports Management Studies, 39: 228-205. (In Persian).
- Gosens, J. & et al. (2018). "The limits of academic entrepreneurship: Conflicting expectations about commercialization and innovation in China's nascent sector for advanced bio-energy technologies". Energy Research & Social Science, 37, pp: 11-1.
- Greco, A., Jong, G. (2017). "Sustainable entrepreneurship: definitions, themes and research gaps". Centre for Sustainable Entrepreneurship, University of Groningen, Campus Fryslân.
- Hornsby, J. S. & et al. (2018). "Entrepreneurship Everywhere: Across Campus, Across Communities, and Across Borders". Journal of Small Business Management, 56, pp: 10-4.
- Jeanquart, M. , Clieaf, S. , Van, M. (2017). "Strategic fit: Key to growing enterprise value through organizational capital". Business Horizons, 60, pp: 65-55.
- Kearney AT. (2014). Wining in the business of sport, Korea. Retrieved from: www.atkearney.com.
- Kerenyi A, McIntosh RW. (2020). Steps Towards Realising Global Sustainable Development. In: Sustainable Development in Changing Complex Earth Systems. pp 227-262. Part of the Sustainable Development Goals Series.
- Kuratko, D. F. , Morris, M. H. (2018). "Examining the Future Trajectory of Entrepreneurship". Journal of Small Business Management, 56, pp: 23-11.
- Mandalizadeh Z, Henry H, Shahlai J. (2012). Determining the strategic position and the current and favorable situation of entrepreneurship in sports in the country. Journal of Research in Sports Management and Motor Behavior, 3: 154-141. (In Persian).
- Mandalizadeh Z, Henry H. (2010). Investigating the factors affecting entrepreneurship in sports as an interdisciplinary field. Quarterly Journal of Interdisciplinary Studies in the Humanities, 2: 136-113. (In Persian).
- Sadeghi H, Henry H, Mandalizadeh Z. (2014). A study of behavioral factors affecting the development of entrepreneurship in sports. Sports Management, 4: 681-671. (In Persian)
- Talebi K, Sajjadi Sam, Rasoolian P. (2016). Identifying the coordinates of entrepreneurial strategic thinking. Entrepreneurship Development, 4: 652- 633. (In Persian)